Työllisyysohjelma

Hyvvoint 11.11.2026
227/02.02.00/2025

Valmistelija Hyvinvointijohtaja Janne Puolitaival

Iin kunnan työllisyysohjelma vuosille 2027–2030 on laadittu tukemaan kunnan uuden kuntastrategian toteuttamista sekä vastaamaan työllisyydenhoidon muuttuneeseen toimintaympäristöön. Kunnan uusi strategia on vahvasti kasvuun tähtäävä. Sen tavoitteita ovat yritystoiminnan ja työpaikkojen lisääntyminen, väestönkasvu sekä kuntalaisten hyvinvoinnin ja kunnan elinvoiman vahvistaminen. Näiden tavoitteiden saavuttaminen edellyttää onnistunutta työllisyydenhoitoa, osaavan työvoiman saatavuutta sekä työnhakijoiden ja työnantajien tarpeisiin vastaavia palveluita.

Työllisyydenhoidon merkitys kunnan toiminnassa on kasvanut entisestään vuoden 2025 alussa toteutetun TE-palvelu-uudistuksen myötä, jolloin julkisten työvoimapalveluiden järjestämisvastuu siirtyi valtiolta kunnille. Iin kunta järjestää työvoimapalvelut osana Oulun seudun työllisyysaluetta. Uudistus on tuonut kunnille uuden lakisääteisen tehtäväkokonaisuuden, jonka vaikuttavuuteen ja kehittämiseen on tärkeää kiinnittää erityistä huomiota. Samalla työttömyysetuuksien rahoitusmalli uudistui ja kuntien taloudellinen vastuu työttömyyden kustannuksista kasvoi. Työllisyydenhoidon onnistumisella on siten entistä merkittävämpi vaikutus myös kuntatalouteen.

Työllisyysohjelman laadinnassa on otettu huomioon myös Iihin mahdollisesti tulevina vuosina sijoittuvat mittavat investointihankkeet. Erityisesti energia-alan, datakeskusten ja matkailun investoinnit voivat toteutuessaan synnyttää huomattavan määrän uusia työpaikkoja sekä vahvistaa alueen yritystoimintaa. Hankkeiden toteutumisen ja niiden paikallisten hyötyjen varmistaminen edellyttävät ennakoivaa varautumista työvoiman saatavuuteen ja osaamistarpeisiin. Tavoitteena on, että mahdollisimman suuri osa investointien synnyttämistä työpaikoista ja muista taloudellisista vaikutuksista hyödyttää myös iiläisiä työnhakijoita ja paikallisia yrityksiä.

Työllisyysohjelman valmistelussa on huomioitu myös työmarkkinoiden laajempi murros. Osaamistarpeiden nopea muuttuminen, työvoiman ikääntyminen, nuorten työllistymisen vaikeutuminen sekä pitkäaikaistyöttömyyden kasvu edellyttävät uudenlaisia toimintatapoja. Iissä erityisenä haasteena on pitkäaikaistyöttömyyden lisääntyminen sekä työnhakijoiden osaamisen ja työnantajien tarpeiden kohtaamattomuus. Työllisyysohjelmalla pyritään vastaamaan näihin haasteisiin sekä vahvistamaan työllisyyspalveluiden vaikuttavuutta muuttuvassa toimintaympäristössä.

Työllisyysohjelmassa määritellään kunnan työllisyydenhoidon tavoitteet ja keskeiset kehittämistoimenpiteet vuoteen 2030 saakka. Ohjelman tavoitteena on, että yhä useampi iiläinen on työssä, yritykset saavat tarvitsemaansa osaavaa työvoimaa ja työllisyyden myönteiset vaikutukset näkyvät kunnan elinvoimassa, kuntalaisten hyvinvoinnissa ja kuntataloudessa.

Ohjelman keskeisenä strategisena linjauksena on työllisyyspalveluiden toimintatavan kehittäminen nykyistä vahvemmin työnantaja- ja yrityslähtöiseksi. Työllisyydenhoidon painopistettä suunnataan työnvälitykseen, yritysyhteistyöhön sekä palveluihin, jotka johtavat mahdollisimman suoraan työelämään. Erityistä huomiota kiinnitetään nuorten työllistymiseen, tulevien investointien

työvoimatarpeisiin vastaamiseen sekä vaikeimmin työllistyvien henkilöiden palveluiden kehittämiseen.

Työllisyysohjelma on laadittu kesä–lokakuussa 2026 laajana ja osallistavana valmisteluprosessina. Valmistelun aikana on haastateltu kunnan luottamushenkilöitä sekä johtavia viranhaltijoita. Lisäksi on toteutettu työnhakijoille suunnattu kysely, johon vastasi 129 henkilöä, sekä työnantajakysely, johon saatiin 22 vastausta. Valmistelussa on hyödynnetty myös työllisyyttä, työmarkkinoita ja väestökehitystä koskevia tilastoaineistoja. Työllisyyspalveluiden henkilöstö on osallistunut ohjelman valmisteluun kommentoinnin ja työpajatyöskentelyn kautta. Ohjelman laatimisen asiantuntijatukena on toiminut Mikko Kesä Oy.

Ohjelmaan sisältyville tavoitteille ja toimenpiteille on määritelty mittarit, joiden avulla voidaan seurata ohjelman toteutumista ja arvioida sen vaikuttavuutta.

Esittelijä

Hyvinvointijohtaja Puolitaival Janne Iin kunta

Päätösesitys

Hyvinvointilautakunta päättää hyväksyä Iin kunnan työllisyysohjelman vuosille 2027–2030 ja esittää sen edelleen kunnanhallituksen ja kunnanvaltuuston hyväksyttäväksi.

Päätös